

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин
Науково-аналітичний центр безпеки та медіації**

**V ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
І РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

11 листопада 2025 р.

Луцьк

Рекомендовано до друку
Вченою радою факультету міжнародних відносин
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол №4 від 19 листопада 2025 р.)

Рецензенти:

Наталія Хома – докторка політичних наук, професорка,
професорка кафедри політології та міжнародних відносин
Інституту гуманітарних та соціальних наук
Національного університету «Львівська політехніка»

Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Луцьк, 11 листопада 2025 р.) / укладачі: С.Кулик, О.Борисюк. Луцьк, Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025. PDF-формат; мережеве видання. 309 с.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв організацій, установ, статистичних даних та іншої інформації несуть матеріалів.

Висловлені авторами думки можуть не збігатися з точкою зору Організаційного комітету Конференції і не покладають на нього ніяких зобов'язань.

Переклади і передруки дозволені лише за згодою авторів матеріалів.

Матеріали конференції розміщені
на сайті кафедри міжнародних відносин
факультету міжнародних відносин
ВНУ імені Лесі Українки за покликанням:

<https://surl.li/belunv>

Рубрика: Матеріали наукових конференцій кафедри
Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень.
Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
(м. Луцьк, 11 листопада 2025 р.)

ЗМІСТ
НАПРЯМ 2
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Коцан Н.Н., Ковальчук Л.В.	Геополітичні чинники ядерного роззброєння України у 1990-х роках ХХ століття	9
Ковальчук Д.В.	Особливості сучасної зовнішньої політики Федеративної Республіки Німеччини	11
Ткаш V.	Foreign Economic Relations Between Ukraine and Germany	13
Грищук Н.В.	Особливості зовнішньої політики Італійської Республіки щодо України в умовах російсько-української війни	15
Дворжак О.В.	Нафта і газ як інструмент зовнішньої політики Ірану ...	17
Плисюк Я.І.	Економічні санкції як інструмент зовнішньої політики: ефективність проти Росії та Ірану	19
Вольська В.Ю., Роговий Б.І.	Феномен повернення Дональда Трампа: політична стратегія та трансформація, електоральна динаміка	22
Шведка А.І., Кулик С.М.	Реакція американського суспільства на стратегію масових депортацій президента США Д.Трампа 2025 року	25
Zavadzka M.	Reputation Management of International Organizations After Donald Trump's Rise to Power (2017–2021)	29
Науменко Н.С.	Золотовалютні резерви держав світу у 2025 році на тлі американо-китайської тарифної війни	33
Мишляєв Т.Ю.	«Архіпелаг Україна»: потенціал діаспори для об'єднання нації	36
Карпчук Н.П.	Сучасні тенденції європейського популізму	38
Бегмат М.О.	Гуманізація міжнародних відносин: тенденції розвитку міжнародного права та прав людини	41
Федірко Б.О.	Особливості імплементації Європейської хартії місцевого самоврядування в Україні	43
Ціватий В.Г.	Концепт «валеологічна дипломатія» і концепт «спортивна дипломатія» у системі міжнародних відносин мондіалізованого світоустрою ХХІ ст.: інноваційність і кроскультуральність специфічних галузей дипломатії	45
Шикуча М.В.	Роль стадіонної дипломатії КНР у міжнародних відносинах сучасності	48
Ніколаїду Е.	Публічна і культурна дипломатія Грецької Республіки у ХХІ ст.: інноваційний дискурс	50
Noncharuk K.	South Korean Government Initiatives as part of Public Diplomacy	53
Костючик І.А.	Міжнародна екологічна дипломатія	55
Гоманюк О.О.	Віртуальна дипломатія як результат діджиталізації міжнародних комунікацій	58
Шаповалова О.В.	Інструменти «розумної сили» у зовнішній політиці КНР	61
Жданюк Н.В.	«М'яка сила» як стратегічний ресурс у зовнішній політиці держави	63
Остаповець В.М., Кулик С.М.	Концепція «м'якої сили» у системі сучасної зовнішньої політики України	65

Туруцька Я.В., Кулик С.М.	Вплив українських спортсменів на формування міжнародної підтримки України під час російсько-української війни	68
Кулик С.М.	Політичний контекст відкриття стадіонів за участю президента Турецької Республіки Р.Т.Ердогана	71
Кулик С.М., Тарадюк Р.С.	Соціальна активність фанів футбольних клубів у акціях протесту 2013 року в Турецькій Республіці	79
Cherniak O.	Language Policy as an Instrument of «soft power» in International Relations	83
Штагаренко С.С.	Франкофонія як інструмент культурної дипломатії Французької Республіки	84
Kharkevych H.	Cultural Differences in Nonverbal Communication	86
Kruhlij O.R.	From Academic Vocabulary to Mainstream (Why 'Parasocial' Became the 2025 Word of the Year)	87
Забойкіна А.Л.	Творчість Василя Барвінського у контексті європейської фортепіанної традиції	89
Вакулович У.С., Вознюк Є.В.	Кіберпартнерство України	91
Бірюкова О.Є.	Розвиток державних електронних послуг: досвід Данії ...	94
Бірюкова О.Є., Миронова О.І.	Глобальні тенденції розвитку е-урядування за індексом EGDI	96
Акопов А.А.	Міжнародно-політичне протистояння США та Китаю у сфері штучного інтелекту	99
Романчук М.В., Романюк Н.І.	Вплив штучного інтелекту на зміну глобальної військово-безпекової системи	101
Галюк Д.Ю.	Великі дані як фактор розвитку міжнародної кліматичної співпраці	104
Галюк Д.Ю., Миронова О.І.	Етичне управління даними як нова модель міжнародної взаємодії	106
Завадська В.В., Вознюк Є.В.	Трансформація аналізу інформації за допомогою штучного інтелекту у міжнародних відносинах	109

НАПРЯМ 3 МІЖНАРОДНА І РЕГІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Губицький Л.В., Мельник Г.М.	Нова система міжнародної безпеки в Балто-Чорноморському регіоні	111
Кирилюк Д.В., Романюк Н.І.	Роль санкцій у забезпеченні міжнародної безпеки	113
Ковальчук А.Ю.	Теоретико-методологічні засади аналізу проблематики архітектури безпеки	116
Коренчук Т.Р.	Еволюція ролі Північної ради у контексті нової безпекової архітектури Європи	119
Абрат С.Б.	Підтримка сектору безпеки України в рамках Європейського фонду миру (2022–2025 рр.) ...	121
Гуц М.А.	Інформаційна безпека як основа національної безпеки України	123
Єфімчук Ю.В.	Підходи до управління проектами формування цифрової культури та кібербезпеки підлітків	126
Ніколаєнко Н.О.	Війна в Сирії як приклад сучасного гібридного збройного протистояння	129

Масалов М.С., Кулик С.М.	Створення і використання РФ приватних військових кампаній у Сирії	131
Кісіль В.Д.	Роль США та Японії у зміцненні безпеки Індो- Тихоокеанського регіону в межах формату Quad	134
Pokrovsky O.	Regional separatism development factors in Spain	136
Правкіна О.О.	Діяльність міжнародних організацій у вирішенні проблем продовольчої безпеки	139
Правкіна О.О.	Глобальні виклики продовольчої безпеки в умовах збройних конфліктів: вплив російсько-української війни	140

НАПРЯМ 4

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА КРИЗЬ ПРИЗМУ НАУКОВОГО ОСМИСЛЕННЯ

Клемба Л.І., Кулик С.М.	Реакція Латвійської Республіки на повномасштабне вторгнення РФ в Україну	143
Мазур Д.В., Мельник Г.М.	Медіа-простір РФ під час військових дій в Курській області	147
Павлюх М.В.	Механізми поширення російського нарративу «поділу України між сусідами» у польському медійному просторі	149
Романенко Р.А.	Російська пропаганда про Україну в країнах Латинської Америки (2022–2024 рр.)	152
Стефанишин С.В.	Деконструкція ключових міфологем доктрини «русского міра» як ідеологічної зброї Росії	155
Бурчак Ю.І.	Проблеми прикордонних регіонів НАТО в контексті гібридної російсько-української війни	158
Кохтюк М.С., Коцан Н.Н.	Позиція США щодо завершення російсько-української війни за часів президенства Д.Байдена і Д.Трампа: порівняльний аспект	160

НАПРЯМ 5

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Орлов С.Ю.	Особливості транскордонної співпраці в контексті дипломатії спадщини: кейс Нової Гориці та Гориції у програмі «Європейські столиці культури»	163
Борсук Ю.В.	Просторові закономірності запізньових поїздів міжміського сполучення в Україні: географічний аналіз	165
Дегтярьова С.А.	Інтеграційні процеси та транскордонне співробітництво для відновлення агросектору України в період відбудови	169

НАПРЯМ 6

ЄС: ПОЛІТИКА, СТРАТЕГІЯ, РОЗВИТОК, ЄВРОРЕГІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Гавлаков К.М.	Значення Європейської служби зовнішньої діяльності у формуванні геополітичної ролі ЄС	171
Качковська Л.Р., Зеленський В.А.	Геополітична трансформація ЄС в умовах повномасштабної російсько-української війни (2022–2025 рр.)	174

Лесик Б.А.	Військова суб'єктність ЄС: ключові ініціативи та їх еволюція	176
Прокопчук В.В., Романюк Н.І.	Україна в системі міжнародних відносин ЄС: виклики інтеграції в умовах зміни глобального порядку	178
Litvenchuk A.	EU cohesion policy development historical Stages	180
Івасечко О.Я., Лопушанський П.Р.	Мінілатеральні союзи як форма регіональної диференціації в Європейському Союзі	181
Махиня А.М.	Політика «цифрового суверенітету» ЄС як інструмент зменшення внутрішньої залежності від США і КНР	184
Мірінчик Б.В.	Регуляторна політика ЄС: AI Act як інструмент цифрової дипломатії	187
Пахомова Ю.О.	Міжнародна співпраця ЄС щодо імплементації політики зеленої дипломатії	189
Федонюк Р.В.	Курс Європейського Союзу на розвиток космічної економіки	191
Кицюк І.В.	Європейська модель КСВ у 2025 році: від добровільної ініціативи до системної бізнес- стратегії сталого розвитку	194
Науменко Н.С., Коваль В.Д.	Оцінка впливу механізмів зеленої економіки на ключові соціально-економічні показники ЄС	196
Коробкова О.А.	Реформування енергетики держав-кандидатів на вступ в ЄС: виклики для регіону Західних Балкан	198
Онишкевич Р.В.	Антикорупційні ініціативи ЄС у державах-кандидатах на вступ: механізми впровадження, виклики та перспективи подолання політичної корупції	200
Турчин Я.Б., Лужецька Ю.О.	Стратегічні перспективи розвитку гуманітарної діяльності у зовнішній політиці ЄС	204

НАПРЯМ 7

ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У РЕГІОНАХ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ

Влах М.Р.	Суспільно-географічні засади концептуалізації поняття «підприємство»: теоретико-методологічний аспект	207
Tokarchuk S.	Anti-dumping Measures in the System of International Trade Regulation	210
Дубина Н.О.	Проблема оцінки довіри населення України в процесі дослідження соціального капіталу	212
Radchyshyn D., Boiar A.	The Economic Impacts of Labor Migration	214
Гульчак О.М.	Енергоменеджмент і безпека енергосистеми України в умовах війни	216
Науменко Н.С., Павлов П.П.	Стратегічний маркетинг сервісів онлайн-таксі під час воєнного стану: виклики, ризики та інструменти розвитку	218
Хвалько Б.П.	Удосконалення системи управління витратами підприємства в умовах економічної турбулентності	222
Супрунович Т.С.	Стратегічне фінансове управління в умовах глобальної конкуренції	224
Корнелюк О.А.	Вплив циркулярної економіки на регіональні ринки праці	226

Новак Р.Р.	Компетентнісний підхід у стимулюванні персоналу закладів охорони здоров'я	229
Новак Д.П.	Проектний менеджмент як інструмент підвищення якості та доступності дитячої медичної допомоги в Україні	231
Сподні А.А.	Проектний підхід у створенні освітніх просторів для розвитку підприємницьких компетентностей молоді	234
Хомюк Н.Л.	Європейський досвід управління сталим розвитком сільських територій в умовах транскордонної співпраці	236
Савчук Н.І.	Сталий розвиток Маневицької громади Волинської області	239

НАПРЯМ 8 МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ ТА УСТАНОВ

Полюхович І.В., Вознюк Є.В. Науменко Н.С., Баглик А.Р.	Особливості становлення та розвитку відносин України з Міжнародним валютним фондом	242
Науменко Н.С., Філіпчук М.В.	Офшоризація світової економіки: ключові виклики та інструменти глобального регулювання	244
Яремчук І.М.	Визначення драйверів зростання міжнародного бізнесу: взаємозв'язок глобальних трендів і нових ринкових можливостей	246
Грицюк Д.А.	Формування системи міжнародних факторів управління депозитними операціями банківських установ	249
Говіна З.В.	Стратегічні моделі розвитку банківських установ з урахуванням сучасних міжнародних тенденцій	250
Літот М.С.	Антикризове управління банківською установою в умовах глобальної фінансової турбулентності	252
Сьомак В.С.	Міжнародний досвід управління маркетинговими комунікаціями банків та можливості його впровадження в Україні	254
Яковук Т.І.	Напрями удосконалення стратегії управління підприємством в умовах міжнародної діяльності	256
	Особливості управління фінансовим станом підприємства в умовах глобальних викликів	258

НАПРЯМ 9 МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА МЕДІАЦІЯ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ

Тихомирова Є.Б.	Міжнародні кризи: кризові комунікації vs медіація	261
Вознюк Є.В.	Структура медіації під час вирішення міжнародного конфлікту	264
Федонюк С.В.	Комунікаційна дистанція в мережах колаборативної комунікації: концепт, операціоналізація та значення для аналізу політичної нестабільності	269
Кшевецький І.О.	Особливості висвітлення російсько-української війни в медіа Турецької Республіки	271
Борисюк О.П.	Комунікація Надзвичайного та Повноважного Посла України у Королівстві Нідерланди О.Карасевича з представниками українських громад	273
Голець А.М.	Німецька національна меншина Польщі	276

	на парламентських виборах 2023 року: медіа-контекст виборчої кампанії та її підсумків	
Wawryniuk A.	Exodus młodych ukraińców w wybranych mediach zachodnioeuropejskich	278
Сосинець С.С.	Роль інфлюенсерів у формуванні зовнішньополітичних наративів	281
Дмитрик В.С.	Роль медіа у формуванні громадської думки	284
Кибиш В.Ю., Коцан Н.Н.	Загрози інформаційній безпеці	285
Кибиш В.Ю., Коцан Н.Н.	Інформаційні війни та міжнародні альянси: безпека у ХХІ столітті	289
Воронкова К.С.	Міжнародна комунікація: стан та перспективи	291

НАПРЯМ 10 СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Шевченко О.В.	Стратегічні комунікації європейського зеленого курсу після повномасштабного вторгнення рф в Україну	293
Шевчук А.В., Моренчук А.А.	Стратегічні комунікації Російської Федерації	295
Дарницький А.В.	Інформаційно-культурні ініціативи України в Латиноамериканському регіоні	297
Gryshuk R.	Sports Diplomacy and Strategic Communication: how Qatar, Japan, and Australia use sports events to Promote National Image	300
Кошова О.С.	Стратегічні комунікації як інструмент постконфліктної репатріації: уроки Хорватії та Боснії і Герцеговини для України	302
Краєва Ю.О.	Стратегічні комунікації як інструмент сучасних міжнародних відносин	305
Роговий Б.І.	Стратегічні напрями розвитку інформаційної політики в сфері міжнародних відносин	306
Роговий Б.І.	Вплив соціальних мереж та ЗМІ на міжнародні відносини та стратегічні комунікації	308

НАПРЯМ 3. МІЖНАРОДНА І РЕГІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Л.В.Губицький – доктор історичних наук, професор кафедри філософії, соціології та політології факультету міжнародної торгівлі та права

Державного торговельно-економічного університету

Г.М.Мельник – кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

НОВА СИСТЕМА МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В БАЛТО-ЧОРНОМОРЬСЬКОМУ РЕГІОНІ

Формування нової архітектури міжнародної безпеки передбачає створення нових альянсів, одним із найефективніших серед них стає Нордік-Балтік. Перспективність цього об'єднання полягає у тому, що налагоджуються комунікації, створюються інформаційні, економічні, дипломатичні, військово-технічні мережі в напрямку Південь – Північ.

Невдала спроба Московії щодо усунення з геополітичної та транзитної карти гравців Північної та Східної Європи за допомогою будівництва газогонів «Північний потік-1» (укладання угоди 2005 р.) та «Північний потік-2» (укладання угоди 2015 р.) призвела до надання переваги відкритій територіальній експансії [1].

Зростаюча недовіра поміж НАТО та РФ набувала все нових форм конфліктів, апогеєм якої став російський ультиматум 17 грудня 2021 р. Відкрита агресивна війна Московії проти України, розпочата 24 лютого 2022 р. спонукала скандинавські держави Швецію та Фінляндію відмовитися від визнаного міжнародним співтовариством статусу нейтралітету та долучитися до Північноатлантичного альянсу. Яскравим прикладом зламу нейтралітету у цьому регіоні стала окупація Норвегії ще одним агресором – нацистською Німеччиною – у далекому 1940 р.

Нове районування ООН передбачає включення країн Балтії до субрегіону Північної Європи з 2017 р. Литва, Латвія, Естонія у згаданому 1940 р. зазнали агресії від союзника нацистської Німеччини – СРСР. У такий спосіб прослідковується культурна та історична спорідненість балтійських держав з скандинавськими, що стало підставою для долучення балтів до північноєвропейського регіону. Загрозу підсилює московський ексклав – Калінінградська область – результат повоєнного розподілу земель нацистського рейху у Балтійському регіоні після Другої світової війни, залишаючись необхідним важелем впливу, для підтримання контролю та оптимального тиску на Балтиці. У разі розв'язання війни проти НАТО, найімовірніше на думку західних розвідок, першими жертвами Москви стануть держави Балтії (Литва, Латвія, Естонія). Тому для країн Nordic-Baltic 8 складовою регіональної безпеки, збереження територіальної цілісності та кроками для запобігання воєнному протистоянню з Московією є підтримка обороноздатності України. Країни Північної Європи та Балтії у контексті зростаючої агресивності Москви (зокрема через використання гібридних атак європейських країн) нарощують оборонні витрати та збільшують численність власних армій.

Уряди країн Балтійського регіону все активніше підтримують та ініціюють механізми та заходи з технічного забезпечення та підготовки ЗСУ (в межах НАТО, «коаліції охочих» та ін.) [2, с. 241]. Спільними зусиллями восьми країн Nordic-Baltic з лютого 2025 р. реалізується проєкт «Нордично-Балтійська бригада», в рамках якого навчатимуть українських військових [8]. Старт цьому проєкту дала Україна, запропонувавши у вересні

2024 р. підготувати «Північну бригаду». Співпраця з підтримки України в межах операції «Легіон» об'єднуватиме країни Північної Європи та Балтії, про що було підписано меморандум про взаєморозуміння під час зустрічі міністрів оборони НАТО 15 жовтня 2025 р. [5]. Країни Нордік-Балтік з ініціативи Норвегії долучилися до підготовки однієї з бригад ЗСУ, що відбувається з 1 жовтня 2025 р. на польській військовій базі OP-LEGIO [6]. Завдяки ініціативі ЗС Норвегії та ще семи країн Скандинавії і Балтії на базі польської бази сухопутних військ у Дембі-Ліпі створено тренувальний центр Йомсборг (Camp Jomsborg) [3]. Структурою Йомсборгу можуть користуватися як військові НАТО, так і України для здобуття навичок керівництва дронами та іншими важливими вміннями. Цінності норвезькому воєнно-технічному досвіду додає факт освоєння вперше серед країн НАТО технології управління автономною системою рою безпілотників Valkyrie [4]. Такі технології отримали розвиток під впливом розгортання сучасної війни на полях битв російсько-української війни. Дуже важливою для ЗСУ є ініціатива «коаліції охочих», на останньому засіданні якої 24 жовтня 2025 р. досягнуто домовленості про постачання 150 шведських літаків Gripen [7].

Про значення транзитного потенціалу регіону Північної Європи та Балтії засвідчує ексцес із закриттям польсько-білоруського кордону у вересні 2025 р., розв'язання якого потребувало втручання китайського чинника. До відповідного кроку – закриття кордону – вдалася Литва у жовтні 2025 р. після багаторазового порушення її повітряного простору метеозондами з Білорусі.

Висновки. Зважаючи на переформатування зовнішньої та безпекової політики країн Північної Європи з переважно нейтральної на стримувальну з'являється усвідомлення деструктивної ролі Московії та її ексклаву Калінінградської області. Північноєвропейські та балтійські країни посилюють власну співпрацю, обмін досвідом, а також координують діяльність щодо підтримки української економіки, оборонно-промислового комплексу та підготовки військовослужбовців ЗСУ.

Джерела та література:

1. Губицький Л.В., Мельник Г.М. Північний потік - 2: глобалізаційний або / та регіональний проєкт. *Глобалізаційні виклики розвитку національних економік*: тези доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 жовтня 2021 р.) / відп. ред. А.А.Мазаракі. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. С. 27-30.
2. Губицький Л., Мельник Г. Співпраця України та партнерів у сфері оборонно-промислового комплексу (2022–2025 роки). *Фундаментальні та прикладні проблеми суспільства: історія, сьогодення, майбутнє*: тези доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 квіт. 2025 р.) / відп. ред. А.Кравченко. К.: Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. С. 239-243. URL: <https://ur.knute.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a5bb35f7-e0ee-4c83-9878-05b55f2391b1/content>.
3. Гузь У. Польща підписала угоду з вісьмома країнами Скандинавії й Балтії про розбудову навчального центру для українських військових. 16 жовтня 2025 р. URL: <https://rubryka.com/2025/10/16/polshha-pidpysala-ugodu-z-vismoma-krayinamy-skandynaviyi-j-baltiyyi-pro-rozbudovu-navchalnogo-tsentru-dlya-ukrayinskyh-vijskovykh/>.
4. Норвегія першою в НАТО розгорнула систему рою безпілотників Valkyrie. 360ua. 28 жовтня 2025 р. URL: https://360ua.news/norvegiya-pershoyu-v-nato-rozgornula-systemu-royu-bezpilotnykiv-valkyrie/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=norvegiya-pershoyu-v-nato-rozgornula-systemu-royu-bezpilotnykiv-valkyrie.
5. Степанова Т. Союзники України започаткували ініціативу «Легіон» щодо зміцнення ЗСУ: деталі. 15 жовтня 2025 р. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/soyuzniki-ukrayini-zapochatkuvali-initsiativu-1760543594.html>.
6. Ульяновко В. Дев'ять країн НАТО допоможуть Україні підготувати військову бригаду у Польщі. 21 жовтня 2025 р. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/dev-yat-krayin-nato-dopomozhut-ukrayini-pidgotuvati-1761057732.html>.

7. Швеція погодила найбільшу домовленість для авіації ЗСУ – Зеленський. *Апостроф*. 24 жовтня 2025 р. URL: <https://apostrophe.ua/ua/news/politics/2025-10-24/shvetsiya-pogodyla-naybilshu-domovlenist-dlya-aviatsiyi-zsu--zelenskyi/355096>.

8. Шумлянський Д. Розпочалась підготовка «Нордично-Балтійської бригади» ЗСУ. 9 березня 2025. URL: <https://militaryni.com/uk/news/rozpochalas-pidgotovka-nordychno-baltiyskoyi-brygady/>.

Д.В.Кирилюк – магістр 1 року навчання
ОПП «Міжнародні відносини»
факультету міжнародних відносин
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Н.І.Романюк – кандидат географічних наук,
доцент кафедри міжнародних відносин
факультету міжнародних відносин,
директор «Регіональної школи молодого
політика і дипломата»
та Інформаційного центру ЄС
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

РОЛЬ САНКЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Міжнародні санкції є одним з ключових інструментів сучасної дипломатії та міжнародного права, спрямованих на підтримку глобального миру та безпеки. Згідно зі Статутом ООН, зокрема статтею 41 глави VII, Рада Безпеки ООН має повноваження застосовувати санкції як заходи, що не передбачають застосування збройної сили, для реагування на загрози миру, порушення миру чи акти агресії. Санкції можуть бути спрямовані проти держав, недержавних суб'єктів чи окремих осіб і включають економічні обмеження, ембарго на торгівлю, заморожування активів, візові заборони та інші форми тиску. Їхня роль полягає не лише в покаранні за порушення норм, а й у запобіганні ескалації конфліктів, стримуванні тероризму, ядерної проліферації та порушень прав людини. За даними ООН, з 1966 р. Рада Безпеки запровадила 31 режим санкцій, з яких 14 діють сьогодні, охоплюючи такі сфери, як мирні переходи влади, боротьба з тероризмом та неядерне роззброєння. Нині під впливом санкцій перебувають Іран, Сомалі, Еритрея, Ірак, Демократична Республіка Конго, Судан, КНДР, Лівія, Гвінея-Бісау, Центральнаафриканська Республіка, Ємен, Південний Судан, Малі та Росія [11].

Міжнародні санкції ґрунтуються на принципах колективної безпеки, де держави та організації об'єднують зусилля для захисту спільних інтересів. За визначенням, санкції – це політичні та економічні рішення, спрямовані на захист національних інтересів, міжнародного права та запобігання загрозам миру. Рада Безпеки ООН є основним органом, уповноваженим запроваджувати обов'язкові санкції, які члени ООН зобов'язані виконувати (стаття 25 Статуту ООН) [12].

Санкції поділяють на комплексні (повне ембарго на торгівлю, як у випадку з Родезією 1968 р. чи Іраком 1990 р., спрямоване на економічний тиск для зміни поведінки режиму), цільові або розумні (обмеження проти конкретних осіб, груп чи секторів, наприклад, заморожування активів лідерів чи ембарго на зброю; цей тип став домінуючим з 1990-х рр., щоб мінімізувати гуманітарні наслідки), секторальні (обмеження на певні галузі, як нафта чи фінанси, для стримування фінансування тероризму чи проліферації) та фінансові й дипломатичні (заморожування активів, візові заборони чи відключення від міжнародних платіжних систем, наприклад, SWIFT) [9].